

Nr 1-2020

EXO

Skogskyrkogården - Eddie Olofsson

Skogskyrkogården - Eddie Olofsson

Omslag - Christoffer Herrstedt

Alla idéer till artiklar kommer från deltagarna; vid frukostbordet, funderingar, samtal, någon har sett något program m m. Handledarna hjälper till med genomförandet av det redaktionella arbetet och som bollplank.

Redaktion:

Redaktör:
Carl Ingelsson

Skribent, inläsning:
Fredrik Bernhoff

Skribent, inläsning:
Jacob Argelius

Skribent:
Chris Bergström

Skribent:
Rebecca Sundgren

Skribent:
Michael Jensen

Foto:
Christopher Clarkson

Skribent, grafik:
Pernilla Gormélius

Grafik:
Christian Ulf

Foto, grafik:
Christoffer Herrstedt

En värld i kris. Så kan man väl beskriva dessa tider då coronan lagt ett lock över mänsklighetens aktiviteter, en hel värld har i stort sett stängt ner. Tusentals dör, ekonomin rasar, folk blir arbetslösa, konkurser och allt annat coronan för med sig. Mitt i detta mörker finns dock ljuspunkter - klimatet jublar.

För vi befinner ju oss redan i en annan kris, en klimatkris, men trots varningar från tusentals forskare görs alldeles för lite. De flesta inser detta, men det räcker inte att trycka på "gilla"-knappen eller att fotograferas med Greta Thunberg. Hjulen är ju tvungna att fortsätta snurra, det finns inga marginaler att ändra något för att riskera ekonomi och jobb. Klimatet kommer därför en bit ner på listan, men borde nog ligga först då det handlar om våra barns framtid, egentligen hur mänsklighetens fortlevnad ska bli.

Nu har katastrofen hänt ändå på ett sätt vi inte kunnat föreställa oss. Hela världen är i stort sett nedstängd då allt görs för att rädda liv. Allt annat är sekundärt, vilket är som det ska vara i detta läge. Det som dock slår mig är att klimatscenarioet i framtiden med största sannolikhet skulle slå minst lika hårt om inte hårdare, om än på ett annat sätt. Helt krasst verkar det inte vara lika viktigt att människor dör eller hamnar i svårigheter i en nära framtid än att det händer idag, inte ens om det händer ens barn. Förändring sker uppenbarligen inte frivilligt utan av nödvång.

Ja, klimatet mår absolut bättre; himlen syns i Kina, folk kan andas, delfiner simmar i Venedigs kanaler. Och förutom det har människor runt om i världen visat en otrolig kraft när det väl gäller. Det är som om massor av människor har latent kvaliteter som får möjlighet att blomma i en kris. Man hjälper varandra, anmäler sig som volontär i vården, som barnvakt, läxhjälp, handlar till äldre och mycket mer. Det finns en enorm kraft i när människor drar åt samma håll i stället för att tänka på sig själva. Tänk på hur världen byggdes upp efter andra världskriget.

Mitt i denna tragedi, kan vi inte se detta som en fantastisk möjlighet? Hela branscher är drabbade, arbetslösheten går i takt. Så arbetskraft finns, kunskap och idéer också. Kommer det att komma ett bättre läge att börja storsatsa mot en hållbar utveckling? Frivilligt?

Carl Ingelsson

Lyssna på ledaren här

Innehåll:

Sid 4.....Peter Danielsson

Sid 10.....Bilder

Sid 12.....Biografer i Helsingborg

Sid 18.....Mixat

Sid 20.....Friskvård på recept

Sid 22.....Konserthuset

Sid 28.....Konstigt...

Sid 30.....Varierande vetande

Sid 32.....Dataspel för dummies

Sid 34.....Barbie

Sid 4

Sid 22

Sid 28

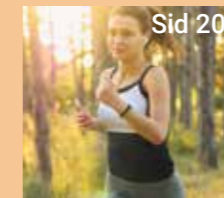
Sid 12

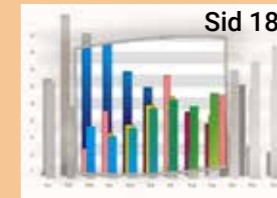
Sid 30

Sid 34

Sid 20

Sid 18

Sid 32

Exo ges ut två gånger om året av DV Media, Vård- och omsorgsförvaltningen i Helsingborg.

Ansvarig utgivare: Sofia Andersson **Redaktör:** Carl Ingelsson **Mail:** dvmedia@helsingborg.se

Facebook: www.facebook.com/dvmedia.hbg **Hemsida:** www.siamedia-oih.se

DV Media är en daglig verksamhet för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

Bild: David Lundin, Mediabanken

Lyssna på artikeln här

Fredrik Bernhoff

Peter Danielsson har varit ordförande i Helsingborgs kommun ända sedan 2006, alltså i 14 år. En lång period i jämförelse med andra städer. En lång tid också i vad gäller utvecklingen av Helsingborg. För det har hänt mycket i staden under dessa 14 år.

Exo: Vem är Peter Danielsson?

Peter: Privat är jag 46 år, pappa till 2 barn och 2 bonusbarn. Lever med en fantastisk kvinna som heter Maria. Jag är också sedan 2006 ordförande i kommunstyrelsen i Helsingborg. Det är ett spännande uppdrag, att leda en av Sveriges attraktivaste och spännande städer. Det känns betydelsefullt att vara med och påverka Helsingborgs utveckling. Jag har alltid älskat Helsingborg och tycker det är en stor ära.

Exo: Hur kommer det sig att du blev politiskt intresserad?

Peter: Det kom nog mycket från hemmet. Jag kollade alltid mycket på dokumentärer och nyheter som var politiskt samhällsinriktade. Redan på högstadiet blev jag medlem i moderata ungdomsförbundet. Jag har gjort detta på fritiden sen jag var 14, men då trodde jag inte att det skulle bli på heltid. Strax innan valet 2002 fick jag frågan om jag skulle kandidera till Sveriges riksdag. Detta var ju en chans jag inte tänkte missa, att vara med i parlamentet och sitta i riksdagen. Jag hoppade på det tåget och blev en del i det arbetet som handlade om att göra om Moderaterna till Nya Moderaterna. Jag var med på resan fram till 2006 som var ett framgångsval för Alliansen och Moderaterna. I samband med det fick jag också chansen att kliva in i det här uppdraget.

Jag har alltid gillat att förändra och förbättra. Jag skulle inte vilja se det som ett yrke, jag ser det som ett förtroendeuppdrag. Det är inte ett yrke att vara politiker. I grunden har man olika yrken, sen går man in och blir politiker under en tid i sitt liv. Man får förtroende 4 år i taget, sen får väljarna ta ställning till om de vill ge en förtroende. Jag är väldigt stolt över att jag har blivit återvald 3 gånger, ingen annan i Helsingborg har lyckats med det.

Exo: Hur många gånger kan man bli återvald?

Peter: I Sverige kan man bli återvald hur många gånger som helst, inte för att jag säger att det är min ambition.

Exo: Apropos yrken, vi har läst att du varit ledarskribent på NST, hur var det?

Peter: Det var efter mina studier. Jag var ju politiskt intresserad redan då och hade skrivit en hel del samhällsartiklar och debattartiklar. Det fångades upp av den politiska chefredaktören på NST, Hans Wallmark. Han erbjöd mig ett jobb. Först på sommaren när han hade semester och sen den kommande hösten. Det var jätteroligt, min första jobberfarenhet som inte bara var extrajobb. Jag skrev huvudledaren och ledarstick, lite mindre. Jag redigerade också debattsidan och insändarsidan. Det var ett stort ansvar, jag var inte så gammal då. Jag lärde mig mycket om hur man skriver och uttrycker sig i text. Hans är en fantastisk skribent. Han lärde mig jättemycket under den tiden.

Sen tyckte jag väl ändå att det var lite tråkigt att bara "tycka" saker. Man får aldrig "göra". Det kändes ganska naturligt att ta det vidare i politiskt hantverk. Det ska ju göras förändringar i verkligheten, inte bara skriva om vad man "borde" göra. Faktiskt fatta beslut. Men det var en bra erfarenhet att ha med.

Exo: Berätta om din tid i riksdagen som första vice ordförande i Moderaterna.

Bild: David Lundin

Fullmäktigesalen i Helsingborgs rådhus.

Peter: Det var en väldigt spännande tid. Jag blev invald när Moderaterna hade gjort sitt sämsta val på länge, 2002. Vi hade drygt 15 %. Vi skulle också byta partiledare. Jag var med på resan när vi gjorde om Moderaterna till Nya Moderaterna. Vi gick igenom all vår politik och vågade ifrågasätta vad vi hade tyckt tidigare. Det var en stor framgångssaga som väljarna gillade. Det var en fantastisk resa, sen bildades Alliansen 2004 och vi vann 2006. Men jag valde att gå hem istället. Vi vann ju även i Helsingborg och jag fick frågan om jag ville leda det nya Alliansstyret här. Det var en fantastisk utmaning att få återvända till min hemstad och ta ansvar för stadens utveckling och göra mycket av det jag skrivit om och argumenterat för. Det var inte alls svårt för mig att tacka ja.

Jag var dock ganska ung, jag var bara 32. Jag var ganska ifrågasatt och klädde mig i kostym och läste på för att alla testade mig. Man tänkte att jag inte skulle klara det, att jag inte var torr bakom öronen. Det var en ganska jobbig tid men ganska rolig. Det har bara fortsatt, jag har gjort en fantastisk resa med staden, det har hänt väldigt mycket positivt under de här åren.

Exo: Varför valde du att bli ordförande i kommunstyrelsen i Helsingborg?

Peter: För att jag är väldigt förtjust i Helsingborg. Jag är uppväxt här och ser min framtid här.

När jag fick möjligheten att leda stadens utveckling var det en ära men också en stor möjlighet. Det har hänt jättemycket under de 14 år jag kan blicka tillbaka på. Jag njuter av att se förändringarna i stadsmiljön och skolresultaten och annat. Sen har vi en massa utmaningar och problem att ta itu med, men de problemen delar vi med andra kommuner. Jag är ändå stolt över det vi gjort de senaste 14 åren.

Exo: Hur ser en dag ut för dig? Vad gör en kommunstyrelseordförande?

Peter: Det är som att vara statsminister fast för en stad. Jag har den rollen, den ytterst ansvarige politiker.

Det är ett väldigt spännande uppdrag där den ena dag inte är den andra lik. Min dag varierar mycket, men om man ska generalisera lite kan man säga att mitt uppdrag består delvis av att driva politiska frågor; driva fram förslag, vinna majoritet. Det är en del i det.

Sen har jag ett stort uppdrag i att representera Helsingborg stad. Det kan vara i familjen Helsingborg där vi samarbetar med grannkommuner. Det kan vara som ledamot i Great Copenhagen styrelsen, med externa aktörer som är intresserade av att göra något i staden. Jag intervjuas ganska ofta i media där folk försöker sätta dit oss, granska oss. Det är mycket möten, telefonkontakter, mail. Fullspäckade dagar med olika innehåll.

Ena dagen är det barnomsorg, nästa äldreomsorg. Ena dagen kultur, nästa dag avlopp. Det gör det väldigt spännande men också väldigt svårt. Man förväntas kunna det mesta, det blir man ganska bra på.

Min roll är att ha den långsiktiga överblicken på vad som ska göras. En dag kan helt omkullkastas om en kris händer, man måste ta möten med media och allt annat ställs in. Det är bland det roligaste och mest utsatta man kan göra. Man taggas av det, jag vill prestera i det. Gillar man inte det trycket ska man nog inte sitta här.

Exo: Blir det mycket politiskt även privat? Du hade ju 4 barn, är de smittade?

Peter: Barnen är så pass unga, den äldsta är 12 och sen går det neråt till 8, så de är inte riktigt där ännu. Jag känner inte heller att jag vill vara den som prackar på dem något politiskt. Men vi pratar ju om frågor som rör samhället, även om de inte vet exakt var jag står i olika frågor. De vet att jag jobbar i rådet och vilket parti jag tillhör. De är inte riktigt mogna att ha de diskussionerna. Den äldsta läste precis om moral, etik, och jämlikhet i skolan. Då går ju jag igång och tycker det är intressant.

Min Maria, som jag är tillsammans med, har ju en bakgrund som en politiker. Vi pratar väldigt mycket politik. När man kommer hem så berättar man om sin dag och då blir det mycket politik, eller när man kollar på nyheter och sitter och tycker saker. Det är ju en viktig och naturlig del av familjelivet. Det är inget på problem för henne, tvärtom. Det är ofta hon som tar upp saker, bra bollplank för mig.

Exo: Detta nummer innehåller en del om kultur. Är du själv kulturellt intresserad?

Peter: Jag tycker att kulturen har en viktig roll i vårt samhälle, jag brukar säga att kulturen är livsmedlet för själen. Inte minst när samhället går allt fortare och vi stressar. Det är bra att bryta loss, för min del är det allt från teater till konserthuset eller Fredriksdal. Kultur för mig är ett tillfälle att kontempera. Att komma ur ekorrhjulet och fundera på annat, nya intryck och perspektiv. Sen har ju kultur en viktig roll att föra folk samman, vilket är viktigt nu med de stora integrationsutmaningar vi har. Det är viktigt att folk inte blir rädda för varandra och att alla ses.

Helsingborg är ju en stad som satsat mycket pengar på kultur, med stadsteatern och konserthuset. För framtiden är det viktigt att fundera på hur vi ska finansiera det. De som kan betala mer får nog göra det. Inte minst med tanke på hur det kommer att se ut för välfärden, post-corona. Kulturen kommer nog att ha en viktig roll.

Exo: Vilken bok har du liggande på nattduksbordet och vilken musik har du i spellistan?

Peter: Jag är en sådan person som har flera böcker liggande på nattduksbordet, jag pendlar lite. Just nu läser jag en bok som handlar om ledarskap av Susan Wheelan. Hur man bygger grupper som fungerar väl ihop. Jag blev rekommenderad den på en kurs om ledarskap för några år sedan, den har legat i bokhyllan så länge. När det gäller musik är jag nog en allätare. Lyssnar på mycket synth från 80-talet, ibland schlager, om jag vill bli glad.

Exo: Vad är det viktigaste som hänt i Helsingborg under din tid?

Peter: Svår fråga, jag skulle säga hela utvecklingen under denna tid; det byggs mycket och allt växer. Det är en dynamisk stad som får ögonen på sig. Vi blev årets IT-kommun 2015, årets tillväxtkommun 2016, miljökommun 2017-19. 2017 blev vi både årets kvalitetskommun och årets nybyggarkommun. Jag är mycket stolt över att vi kan få den bekräftelsen av andra.

Peter Danielsson signerar en skiss av den nya hotell- och kongressanläggningen på Ångfärjetomten

Bild: Anders Ebefeldt

Det byggs för fullt i Helsingborg.

Vi har också fördelat ut 132 miljoner kr som bara får användas till innovation inför H22, att hitta smartare sätt att lösa våra uppgifter. Lyckas vi med det har vi bättre förutsättningar att lösa de utmaningar som finns, t.ex. trygghet och integration. Dessutom har vi den ekonomiska krisen som accelereras av coronapandemin. Hur rider vi ut detta med färre resurser? Klarar vi inte detta måste vi spara eller höja skatten, inget av detta vill vi göra.

Bild: Peter Brinch

Konferensen H22 Summit i Helsingborg Arena.

Bilder: DV Media
Bildbanken

Exo: Hur påverkas du av saker som skrivs om dig?

Peter: Man är inte mer än människa. Man kan skriva hur mycket man vill om att jag är dum i huvudet men så är det i den här rollen. Den som inget gör blir aldrig kritiserad. Jag får väldigt högt betyg av många. Men det är klart man blir ledsen när folk inte förstår eller inte vill förstå.

Det är sällan svart eller vitt, man måste ta hårda beslut ibland. De flesta som kommer fram och pratar med mig har något snällt att säga men det är ju oftast inte de som skriver artiklarna. Det är viktigt att ta åt mig av det som skrivs utan att ta det personligt.

Exo: Var befinner du dig om 10 år?

Peter: Jag har lovat att sitta kvar till 2022 men jag har inte fullt bestämt mig om jag ska kandidera igen. Om 10 år är jag inte kvar här, jag vill nog ut i näringslivet igen.

Bild: Christopher Clarkson

Glumslövs backar i april

Bild: Roland Bengtsson

Biografer i Helsingborg

När den nya Filmstaden i Södergallerian öppnades var det inte många som tänkte att det var den 22:a biografen i ordningen som öppnades i Helsingborg. Det ska visserligen sägas att Filmstaden är flera biografer i en, det gällde även Sandrew 1-2-3 som stängde 2005. Men de andra har bara haft en salong, och var och en hade sin egen prägel, många både miljömässigt och med filmurval.

I Helsingborg har det funnits biografer ända sedan 1904, och filmer har visats sedan 1898. Så i över 120 år har det visats rörlig film i Helsingborg! Många helsingborgare från åtminstone 40 och uppåt kommer ihåg många av biograferna som numera är nedlagda och i bästa fall fått nytt liv i ny tappning.

Den första filmvisningen ägde rum i Paris den 29:e december 1895, mindre än tre år senare skedde den första filmvisningen i Helsingborg. Det var den 8:e oktober 1898, och det ägde rum i dåvarande ridhuset på Fågelsångsgatan.

De kommande åren visades det film regelbundet i många olika lokaler; Teatern, IOGT-huset, Gossläroverkets aula. Dessa visningar arrangerades av kringresande och varade oftast bara ett par dagar.

En del filmer hade religiösa teman, och visades då i Gustav Adolfs-kyrkan, S:t Petrikyrkan eller Tabernaklet.

Den första ljudfilmen visades faktiskt redan 1903 på Industri- och slöjdställningen i Helsingborg. Det var fotofirman Numa Peterson som förevisade "Svenska och odödliga teatern" med ljudet på separata fonografrullar i sin paviljong under de tre månader utställningen pågick.

Den 4:e december 1904! Då öppnade Helsingborgs första permanenta biograf, Helsingborgs Kinematografteater på Möllegränd 2. Det var AB Svenska Kinematografteatern från Göteborg som startade den.

Redan sex dagar senare öppnades ytterligare en, Biograph-Teatern, och hösten 1905 öppnade ytterligare två, Kärnan och Södra Kinematografteatern. Så fyra biografer öppnade i Helsingborg inom ett år. Sin första större biograf fick Helsingborg då Folkets Hus Biograf öppnade 1906.

Det var blandade kortfilmer som visades i början. Nyhets- och reportagefilmer, korta dramer, komiska filmer, filmer med historiska eller religiösa teman. Filmerna brukade vara ca en halvtimme och ackompanjerades av en pianist, det var visningar var 45:e minut.

Ridhuset på Fågelsångsgatan, beläget där nr 10 ligger idag.

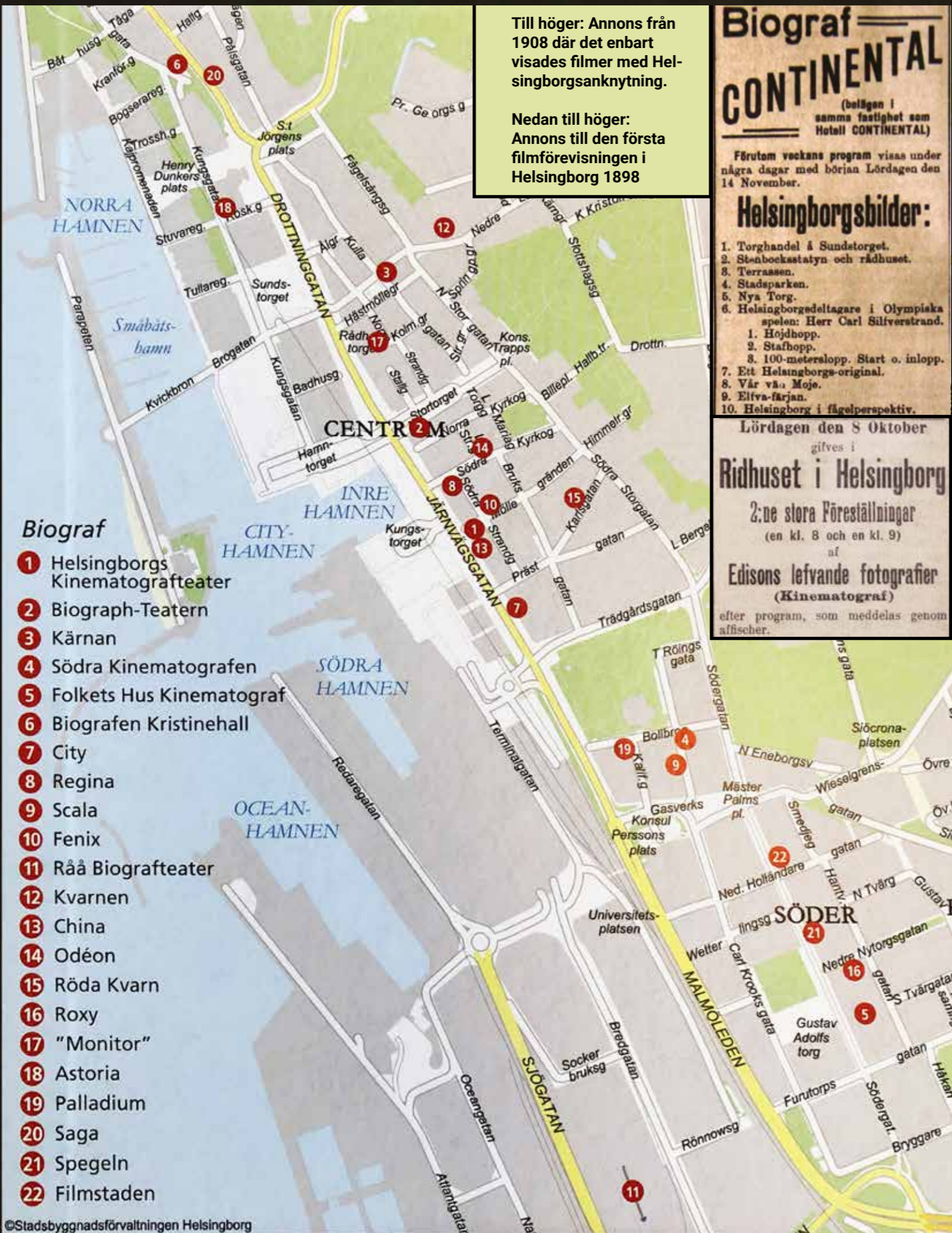
Chris Bergström

Lyssna på artikeln här

Bilder: Helsingborgs museers samlingar

Källor: Helsingborgs biografer och lite filmhistoria av Helsingborgs museiförening (Kring Kärnan)

Till höger: Annons från 1908 där det enbart visades filmer med Helsingborgsanknytning.

Nedan till höger: Annons till den första filmförevisningen i Helsingborg 1898

Biograf CONTINENTAL

(belägen i samma fastighet som Hotel CONTINENTAL)

Förutom veckans program visas under några dagar med början Lördagen den 14 November.

Helsingborgsbilder:

1. Torghandel å Sundstorget.
2. Stenboeckstatyn och rådhuset.
3. Terrassen.
4. Stadsparken.
5. Nya Torg.
6. Helsingborgsdeltagare i Olympiska spelen: Herr Carl Silverstrand.
  1. Höjdhopp.
  2. Stafhopp.
  3. 100-meterslopp. Start o. inlopp.
7. Ett Helsingborgs-original.
8. Vår vå. Moje.
9. Elfva-farjan.
10. Helsingborg i fågelperspektiv.

Lördagen den 8 Oktober
 gifves i
Ridhuset i Helsingborg
 2:ne stora Föreställningar
 (en kl. 8 och en kl. 9)
 af
Edisons lefvande fotografier
 (Kinematograf)
 efter program, som meddelas genom affischer.

Helsingborgs biografer sedan 1904

- **Helsingborgs Kinematografteater**, Möllegränden (1904-1908)
- **Biograph-teatern**, Stortorget (öppnad december 1904, stängde våren 1905)
- **Kärnan**, Kullagatan (öppnad oktober 1905, stängd 1906)
- **Södra Kinematografen**, Carl Krooks gata, 1905-1910
- **Folkets Hus Kinematograf**, Södergatan, (1906-1924)
- **Biografen Kristinehall**, Karl Johans gata (öppnad december 1907, stängd våren 1908)
- **City-Biografen**, Järnvägs-gatan, (1907-1914) (byte till **City** 1914, stängde 1917)
- **Regina**, Södra Kyrkogatan (1917-1926). Tidigare namn **Biograf Continental** (1908-1909), **Scala-teatern** (1909), **Scala** (1909-1917)
- **Scala**, Carl Krooks gata, (1925-1986). På platsen har funnits **Stora Biografen** (1908-1910), **Stora Konsertbiografen** (1910-1914), **Metropol** (1914-1926)
- **Fenix**, Möllegränden (1912-1913). **Biorama** (1908-1912)
- **Råå Biografteater**, Jungmansgatan (1909-1921)
- **Kvarnen**, Långvinkelsgatan (1916-1918), tidigare **Mimer** (1913-1914)
- **China**, Järnvägs-gatan (1931-1933), **Cosmorama** (1918), **Imperial** (1918-1927), **Rialto** (1927-1931).
- **Odéon**, Södra Kyrkogatan (1918-1983), **Svea-Teatern** (1918)
- **Röda Kvarn**, Karlsgatan (öppnad 1918)
- **Roxy**, Nytorosgatan (1927-1960)
- **Astoria**, Roskildegatan (2005-2006), innan **Capitol** (1932-1974), **Sandrew 1-2-3** (1974-2005)
- **Palladium**, Bollbrogatan (1935-1986)
- **Saga**, Drottninggatan (1940-1987)
- **Spegeln**, Södergatan (1960-1994)
- **Filmstaden**, (1986-2018)
- **Filmstaden**, Söder-gallerian (öppnad 2018)

Även om det förmodligen var lättare att starta biografer på den tiden var det ändå en del föreskrifter som Kinematografteatern skulle följa:

1:o förevisning få icke ega rum senare än kl. ½ 11 em eller under sön- och helgdag då å tid för allmän gudstjenst i någon av stadens kyrkor;

2:o till föreläsningssalarna må på en gång lemnas tillträde åt högst 92 personer;

3:o förevisningsrummet med dertill hörande lokaler befintliga fyra lyktor för reservbelysning skola under föreställning hållas tända och skall derjemte det mot gården vettande rum hvilket är afsedt att användas såsom reservutgång jemte gårdsplatsen detutanför vid föreställning hållas väl upplyst;

4:o det tillkommer sökanden af sjelf eller genom af honom antagen ordningsman ombesörja ordningen inom förevisningslokalen."

1908 utfärdades ytterligare föreskrifter för samtliga biografer i Helsingborg:

1/ vid förevisning må icke något förekomma som är mot sedlighet stridande eller mot myndighet eller enskille oböfviskt eller eljest är af sådan beskaffenhet att det icke bör offentligt framställas;

2/ bilder, som skildra utförande af mord, rån eller andra svårare brott, må icke förevisas;

3/ därest förevisning är tillgänglig för barn, må densamme ej omfatta bilder, som framställer tilldragelser eller förhållanden, hvilka äro ägnade att uppväcka känsla af skräck eller fasa hos åskådarna eller af annan anledning kunna anses olämpliga för barn att åse.

Ytterligare några saker som påverkade biograferna mer eller mindre; Hösten 1911 startades censurmyndigheten Statens Biografbyrå, ett nytt kapitel i den svenska filmhistorien, och 1918 fick alla biografer stänga i en månad då spanska sjukan bröt ut, och detta för att undvika smittspridning.

Så till biograferna, vilka var de, hur såg de ut? Definitionen av biograf här är att film visas kontinuerligt och att det finns ett kommersiellt intresse bakom. Som nämnts innan var nya Filmstaden i Södregallerian nummer 22 i ordningen. Men det fanns ytterligare en, det var Regementsbiografen på Berga Kasern som fanns mellan 1942-52. Där visades dock film bara för manskapet, inte allmänheten. Och ett stort bioprojekt 1930-31 kom inte längre än till ritbordet. Ovan och till vänster kan ni se var alla biografer har legat och när de fanns, på nästa uppslag berättas kort om en del av stadens biografer.

Biografägaren Anton Christensson i maskinrummet på City-biografen i Landskrona

Helsingborgs Kinematografteater

Biografen låg på hörnet av Järnväggsgatan och Möllegränden i en liten lokal i källarvåningen. Inredningen bestod av lösa bänkrader. Takhöjden var så låg att åskådarna på de bakre bänkraderna inte kunde vara långa till växten. Enligt polisens resolution fick högst 92 personer vistas i lokalen samtidigt. Föreställningarna bestod av ett program med korta stumfilmer, såväl journalfilmer som spelfilmer, ackompanjerade på piano. Där fanns även s.k. effektpojkar som var placerade bakom duken och framställde olika ljudeffekter med t.ex. trasigt porslin och sandpapper (för att efterlikna ett framrusande tåg).

Folkets Hus Kinematograf

Folkets Hus Kinematografteater öppnade i en av salarna på bottenvåningen samtidigt som övriga huset invigdes. Hösten 1910 flyttade man biografen en trappa upp. 1911 kompletterades filmvisningarna med olika artist- och revyframträdanden. Biografen i Folkets Hus sägs ha varit den första i Helsingborg där filmerna ackompanjerades av en orkester.

Regina

Denna låg i Continentalkomplexet i en flygel utmed Södra Kyrkogatan. Biografen öppnades under namnet Biograf Continental. 1909 fick biografen nytt namn, Scala-Teatern som efter några veckor kortades till bara Scala. Vaktmästarna hade ljusblå uniformer med gula revärer. Filmerna ackompanjerades av en orkester. 1917 bytte biografen namn till Regina, till en början Regina-Teatern. 1926 lades Regina ner. På den forna biografens plats ligger nu restaurangen Harry's.

Scala

IOGT-huset vid Carl Krooks gata. Enligt annonseringen i dagspressen rymde Stora Biografen som den hette från början hela 700 åskådare (1908). 1910 fick biografen nytt namn, Stora Konsertbiografen, och 1914 bytte den ägare och fick namnet Metropol. 1925 fick den igen ny ägare och nu blev namnet Scala som den behöll fram till stängningen. Entrén hade ett grönmarmorat golv och citrongula och rosa väggar. På 1960-talet började man visa kvalitetsfilmer på Scala, men även pornografiska filmer. Scala stängde ner 1971, öppnade på nytt 1976 för att slutligen stängas 1986.

China (Cosmorama)

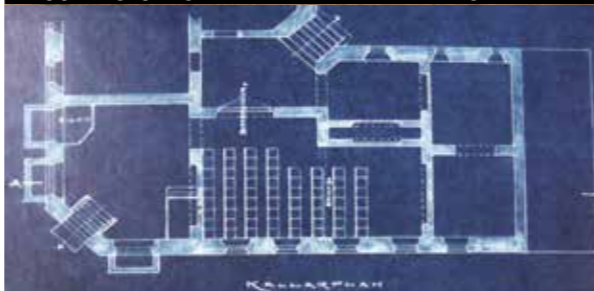
Södra hörnet av Järnväggsgatan och Möllegränden. 1918 öppnade Cosmorama, Helsingborgs första riktigt påkostade biograf på Järnväggsgatan. Salongen med plats för ca 300 åskådare var långsmal och försedd med en läktare på ena kortsidan. Väntrummet var försett med springvatten och persiska mattor. 1931 bytte biografen ägare och fick då namnet China.

Odéon (Svea-Teatern)

Svea-Teatern låg på hörnet av Södra Kyrkogatan och Lilla Strandgatan. Ett biopalats i tre våningar. Salongen var lagd på snedden i förhållande till tomgränserna och rymde 650 personer. Interiören var målad i ljusa och glada färger, även här ackompanjerades filmerna av orkester. 1918 hade den fått ett nytt namn, Odéon. På 1970-talet hade Odéon blivit en ren porrbiograf. I december 1983 slog biografen igen helt och förvandlades till restaurang och nattklubb.

Öppningsprogrammet från första biografen

Södra Kinematografen, ritning 1905

China, foajén, ca 1931

China, ca 1931

Odéon, ritning över parkett och läktare

Cosmorama, premiärannons

Röda Kvarn, 1987

Projektorummet i Astoria, 2006

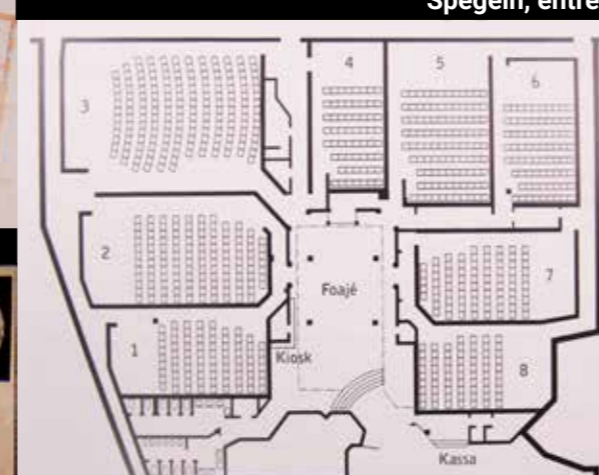
Capitol på 30-talet

Saga, interiör mitten av 80-talet

Spegeln, entré

Filmstaden (gamla), planritning

Röda Kvarn

Karlsgatan. Öppnade 1918. Salongen hade från början 542 platser. Längst fram i salongen fanns en mindre scen som kunde användas för olika uppträdanden, samt framför den en plats för orkestern. 1986 lades Röda Kvarn ner men många demonstrerade och kämpade för att rädda biografen som ett kulturhus, med utställningsmöjligheter och en teater-scen. Röda Kvarn öppnades på nytt 1987. År 2000 beslöt kulturnämnden att renovera lokalen, men bara för att använda den som biograf igen. I början av 2007 stängde Röda Kvarn men senare samma år öppnade den igen. Samma sak hände 2010, och sedan dess äger Folkets Hus och Parker Röda Kvarn. Det är den enda biografen som finns kvar förutom Filmstaden i Helsingborg. En hel artikel hade kunnat skrivas om Röda Kvarn, men tyvärr tillåter inte utrymmet det.

Astoria (Capitol, Sandrew 1-2-3)

I konserthuset. Biografen var formgiven i stram funktisstil av det slag som var vanlig i början av 1930-talet. Med Capitol fick Helsingborg sin första stora biograf utan läktare. Salongen med 522 platser var mera intimt inredd med väggarna målade i orangerött och blågrått. 1974 återöppnade biografen med nya namnet Sandrew 1-2-3. Den stora salongen blev orörd men man inredde två mindre salonger. 2005 köptes Sandrew 1-2-3 upp och namnet ändrades då till Astoria. 2006 lades Astoria ner. 2009 hade den stora biosalongen återställts till sitt ursprungliga utseende och därefter använd till konserter, föredrag och opera.

Palladium

Hörnet Kaliforniegatan/Bollbrogatan. Salongen hade 714 platser. Salongen hade sluttande golv och ingen balkong. Väggarna var målade i mörkbrun ton med grönt runt filmduken. 1986 stängde Palladium. Efter stängningen byggdes biografen om till nattklubb, den första tiden med namnet Caesars och senare med namnet Wallmans Golden Hits, numera Bollbrolyckan, som vi skrev om i förra numret.

Saga

Drottninggatan. Själva biosalongen låg i en separat envåningsbyggnad på baksidan mot Pålsgatan. Salongen var klädd med träpanel, belysning skedde genom ljusramper som fällts in i lameller i väggarna. Det fanns 725 rödklädda fätöljer, och golvet hade stor lutning. Ovanför entrén hängde en stor neonprydd baldakin. 1975 sattes nya fätöljer in vilket reducerade salongens platser till 456. Här visades bland annat de flesta James Bond-filmerna.

Spegeln

Salongen var rombformad med kortsida vid duken. Väggarna var klädda i mahognyfaner och tak i svart tyg. Salongen rymde 618 åskådare. Förutom biografverksamhet var Spegeln även anpassad för olika framträdanden då salongen försetts med en stor scen. Där framförde Eva Rydberg flera shower på 1970-talet.

Filmstaden

Invigdes 1986. De 8 salongerna rymde totalt 765 personer, i salongerna fanns från 60 till 175 platser. Man satsade på kvalitet, inredningen var påkostad och tekniken likaså. På grund av detta slog samma år både Palladium och Röda Kvarn igen, och Saga året efter.

Mixat!

Lyssna på artikeln här

Helsingborg är den åttonde största kommunen av totalt 290 i Sverige. 147 734 invånare hade vi 2019. Men det finns ju fler parametrar än invånarantal, så hur står vi oss där då? Vi kan ju jämföra med genomsnittet i landet, och med en stad av ungefär samma storlek, Örebro som är den sjätte största med 155 696 invånare. Sverigemedel är 35 612 invånare.

Vi ser att medelåldern är lägre i Örebro än i Helsingborg även om bägge är under medel. Befolkningsökningen är också mycket större än medel i båda städerna. Men medianinkomsten är lägre än medel, även det i bägge städerna.

Andelen högutbildade skiljer sig dock markant, Örebro har 3,7 % fler än Helsingborg, som ligger 2,3 under snittet. Vad företagande gäller ligger Helsingborg bättre på ett par punkter, på företagsklimat utklassar Helsingborg Örebro, plats 22 mot 168.

Arbetslösheten är större i Helsingborg, mer än 3 % över genomsnittet, och det samma gäller antalet bidragsförsörjda medan Örebro ligger ungefär på Sverigemedel.

Det finns givetvis olika förklaringar till variationerna, men det kan ändå vara intressant att se skillnader och tendenser. För den som vill titta själv och jämföra kan man gå in på ekonomifakta.se.

Källa: ekonomifakta.se

Som nämns i artikeln om spel längre bak i tidningen är spel (data-, mobil-, arkad- spel) en av världens största branscher. Här nedan listar vi de 7 mest sålda spelen i världen, de med flest spelare är en helt annan lista.

- 1 Tetris – 500 miljoner+ sålda. Lanserades redan 1984 och fortfarande så populärt! Alla plattformar.
- 2 Minecraft – 176 miljoner+ sålda exemplar. Lanserades 2009, finns till alla världens plattformar. Har dock även ca 200 miljoner gratisanvändare i Kina som inte räknas i antal sålda ex.
- 3 GTA V - 110 miljoner+ sålda exemplar. Fortsätter engagera spelare online på Steam. (Rockstar Games)
- 4 Wii Sports - 83 miljoner sålda spel. Fortfarande väldigt populärt, första versionen 2006. (Nintendo)
- 5 Playersunknown's battleground – 50+ miljoner sålda, förmodligen många fler då siffran är från 2018.
- 6 Pokemon Red/Blue/Green/Yellow – 45 miljoner+ sålda ex av denna första generation. Skulle man räkna in alla 76 Pokemontitlar genom tiderna handlar det om ca 300 miljoner sålda.
- 7 Super Mario Bros - 40 miljoner sålda exemplar. Lanserat redan 1985. (Nintendo)

Källa: IGN.com

	Helsingborg	Örebro	Sverigemedel
Invånare	147 734	155 696	35 612
Medelålder	40,7	39,5	41,2
Befolkningsökning	5,1	6,2	3,3
Medianinkomst	275 186	280 925	288 880
Skattesats	31,9	32,9	32,28
Andel högutbildade	25,3	29,0	27,6
Andel företagare	5,5	4,6	6,3
Nyföretagande	11,5	10,5	10,8
Företagsklimat, rank	22	168	-
Arbetslöshet	10,1	7,8	7,0
Andel bidragsförsörjda	16,2	13,5	13,3
Ant. förtidspensionärer	4,8	4,1	4,4

Bilder: Creative Common

Bild: Christian Ulf

FORTY ELEPHANTS

Forty Elephants var en rånarliga i London som enbart bestod av kvinnor. Ligan fanns från åtminstone 1873 ända till 1950-talet, med vissa indikationer på att den kan ha funnits redan i slutet av 1700-talet. Under tidigt 1900-tal leddes ligan av Alice Diamond, känd som drottningen av de fyrtio tjuvarna eller Diamond Annie. Hon styrde med absolut auktoritet och samarbetade med Maggie Hill, syster till gangstern Billy Hill, Gertrude Scully, Partridge-systrarna och många andra.

Ligan opererade från Elephant and Castle distriktet och var allierad till ligan Elephant and Castle Mob, Man rånade främst kvalitetsbutiker i West End i London men härjade över hela landet. Ligan stal ofta kläder, men bar dem inte. Bytet distribuerades till ett nätverk av gatumarknadshandlare och pantlånare. En del av de stulna kläderna såldes till klädbutiker, som helt enkelt bytte ut etiketterna och ändrade klädernas design.

Ligans storhetstid var under mellankrigstiden då gänget härjade i stor skala i stora köpcentrum över hela landet. Man hade sina egna regler och krävde lojalitet från sina medlemmar och alla andra i leverans- och distributionsnätet. Ligan var väldigt territoriellt knuten till sitt område. Andra tjuvar som stal från butiker inom deras område tvingades betala gänget en procentandel av sina byten. Om de vägrade betala verkställde ligan misshandel och kidnappningar tills betalning mottogs.

Förutom att stjäla på varuhus utvecklade ligan sin verksamhet med plundring av hus och utpressning av individer. Ligamedlemmar maskerade sig som hushållsflickor, ofta med falska referenser, hos rika familjer innan man plundrade deras hem. Man lyckades också förföra män till korta affärer och sedan utpressade man dem med hot om att förstöra mannens rykte.

Under 1900-talet moderniserade ligan sina aktiviteter. Man investerade i snabba bilar för att transportera sitt byte och som flyktfordon. Byte transporterades också via den brittiska järnvägen. Medlemmarna använde tåget för att resa mellan städer och deponerade sina tomma resväskor på järnvägsstationer. Under sin återresa fylldes resväskorna med stulna varor.

En del ligamedlemmar arresterades och dömdes ibland, men deras fängelsestraff tenderade att vara korta. De kunde dömas till antingen 12 månaders straffarbete eller till 3 års fängelse. När de släpptes återvände de till gänget och stannade där under lång tid. Över sjuttio medlemmar som var verksamma på 1920- och 1930-talet har identifierats. Ligan fanns fortfarande efter andra världskriget när nya familjemedlemmar ersatte de gamla.

Källa: Wikipedia

Fysisk aktivitet

Foto: Studio-e.se

på recept

De flesta som tränar i någon form har märkt positiva effekter på sin hälsa och sitt mående. En av följderna förutom detta är att man genom att öka sin fysiska aktivitet kan förebygga och till och med behandla många sjukdomar. Men många som inte rör sig så mycket kanske inte kopplar samman sitt mående med fysisk aktivitet utan tar mediciner istället. Andra kanske behöver stöd på olika sätt för att komma igång.

Fysisk aktivitet på recept (FaR) är en metod som finns inom hälso- och sjukvården för att stödja patienter till bättre hälsa. Den kan användas i förebyggande syfte som prevention, men också som sjukdomsbehandling.

Receptet är en individanpassad ordination, och det kan vara fysisk aktivitet på egen hand eller hos någon friskvårdsaktör.

Så den som behöver öka sin fysiska aktivitet för att förebygga eller behandla sjukdomar kan få FaR. Det beror på att fysisk aktivitet är en viktig del av behandlingen vid ett 30-tal olika sjukdomar.

Exempel på sjukdomar där fysisk aktivitet minskar risken:

- Högt blodtryck och stroke
- Kärlekskramp och hjärtinfarkt
- Diabetes
- Benskörhet och benbrott
- Ont i ryggen
- Depression
- Demens
- Vissa cancersjukdomar

De positiva effekterna får man oavsett ålder eller vana, är du otränad blir du snabbt fysiskt starkare.

Så om man känner att FaR kan vara något man skulle behöva, om man har frågor om fysisk aktivitet som medicinsk behandling, eller önskar få FaR och hjälp med att komma igång kontaktar man en vårdcentral eller en rehabmottagning.

Man kan få FaR av all legitimerad personal inom hälso- och sjukvården; av en fysioterapeut, läkare, sjuksköterska, psykolog, dietist, arbetsterapeut, tandläkare eller barnmorska.

Behandling med FaR består av tre delar:

- Samtal om fysisk aktivitet
- Skriftlig ordination av en eller flera fysiska aktiviteter som är anpassade till personens hälsotillstånd, livssituation och intressen.
- Uppföljning utifrån personens behov.

För att komma igång med träning kan man bland behöva stöd av en fysioterapeut eller en arbetsterapeut. Dessa kan hjälpa dig att anpassa den fysiska aktiviteten eller träningen till en nivå som passar dig. Du behöver ingen remiss utan kan ringa direkt och boka en tid.

Många av aktiviteterna kan man genomföra på egen hand och kostar inte något. Andra aktiviteter på t ex gym och föreningar får man betala själv då detta inte ingår i högkostnadsskyddet. Dock kan man få rabatt på många ställen om man visar upp ett FaR. I Helsingborg kan du använda FaR på t ex Actic Simhallsbadet, Nordic Wellness, 24 seven och Friskis & Svettis. Det finns också 9 olika utegym i staden som är gratis.

På webbplatsen för Centrum för Idrott och Hälsa presenterar Region Skåne och Skåneidrotten vilka aktiviteter som erbjuds inom Fysisk aktivitet på recept (FaR) i aktuell kommun.

<https://www.rfsisu.se/skane/Viarbetarmed/sarskil-dauppdrag/far-fysiskaktivitetparecept/>

Träning på utegymmet i Jordbodalen

Pernilla Gormélius

Lyssna på artikeln här

Några exempel på FaR-aktiviteter: Simning, yoga, gym, meihem workout, boxning, pilates, aerobics, spinning.

Man kan som sagt utföra sin fysiska aktivitet ensam eller i grupp, exempelvis på ett gym eller i en förening. Man kan också få hjälp av sin vårdkontakt att hitta en lämplig aktivitet. En del aktiviteter som sker i grupp leds av speciella FaR-ledare som är utbildade för att ta emot och stödja den som fått FaR.

Förutom detta kan man ju alltid öka sin aktivitet i vardagen; ta trapporna i stället för hissen, gå eller cykla i stället för att ta bilen osv.

Det kan ta tid att ändra livsstil och bli mer fysiskt aktiv. Det är lätt att falla tillbaka i gamla vanor. Om det händer så får man försöka igen, utan att ge sig själv dåligt samvete. Man sätter sina egna mål och måste ha tålamod.

Källa: rfsisu.se

Foto: Studio-e.se,
Bildbanken
Creative common

KONSERTHUSET

Konserthuset är en ikonisk byggnad i Helsingborg, och den kallades "Sveriges första funktionalistiska byggnad" när det äntligen stod färdigt 1932. Men det var inte alls givet att det skulle se ut som det gör idag. Från 1918 var det många förslag av varierande karaktär som gallrades bort, innan vi slutligen fick det som vi har idag. Och även som färdigbyggt har det ändrats ett flertal gånger. Som ni kommer att se i artikeln kunde det sett helt annorlunda ut...

Helsingborgs konserthus invigdes 1932 och är ett av landets främsta exempel på tidig funktionalism och det har ett högt kulturhistoriskt värde. Hela byggnadens interiör har bevarat sin ursprungliga karaktär; konsertsal, entré, foajé, trapphall och kapprum. Akustiken är berömd långt utanför Sveriges gränser, för detta hämtades expertis in från Paris. Arkitekt var Sven Markelius, då en av den nya arkitekturens främsta företrädare i Sverige, han var mycket inspirerad av Le Corbusier. Men detta var dock inte hans första förslag. Första gången kom han på tredje plats, men vann efter en ny tävlingsomgång.

AB Helsingborgs konserthus bildades 1917 då man ville skapa en byggnad för stadens musikliv. Många av den tidens kända arkitekter deltog i en arkitekttävling om bästa förslag. Redan från början fanns planer på att inreda en biograf i byggnaden. På 1920-talet ville man att byggnaden även skulle innehålla en restaurang och en mindre sal för kammarmusik och föreläsningar. Detta ändrades till en kombinerad biograf/föreläsningssal efter hand. Restaurangen blev sedermera stadsbibliotek och är numera åter café med det passande namnet "Markelius bar & café". Andra ändringar gjordes också för hela konserthuset under byggets gång.

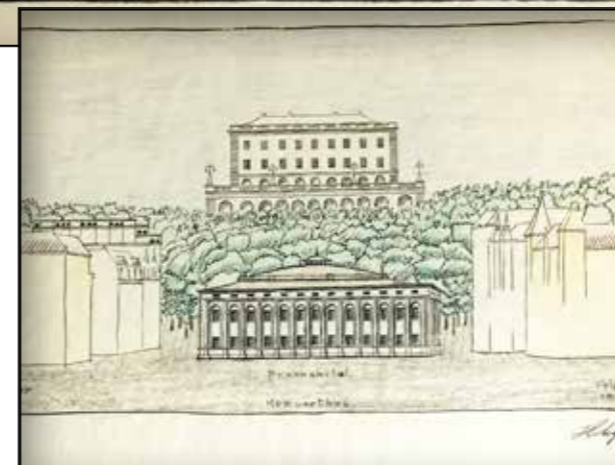
Men hur såg då de andra förslagen ut? Hade det sett mycket annorlunda ut? Vi kan nog konstatera att svaret på den frågan är ja, det kunde sett väldigt annorlunda ut! Karaktären på platsen kunde varit som i gamla Grekland eller ett medeltida Italien. Bland annat...

Till höger ett förslag av arkitekterna Sven Jons-son och Olof Lundgren från 1918. Den tidigaste ritningen av de vi tittat på. Man kanske tänker mer på en kasern än ett konserthus?

Till vänster förslag från 1919 av A Arvidsson, från två håll. Det översta sett från S.t Jörgens plats, det nedre från havssidan. Ett vanligt förslag kantänka, dock undrar man över det minst sagt gigantiska brunshotellet i Öresundsparken. Som inte finns. Man kanske hoppades på att få bygga det också?

Sven Markelius första förslag som han kom trea med då? Var det också modernt? Man kan ju säga att innan han fastnade för funktionalismen provade han andra stilar, i detta fall klassicismen. Ett grekiskt/romerskt Parthenon i Helsingborg, ja, det hade blivit en helt annan bild i Helsingborgs stadsbild. Nedan bilder från norr söderut på Drottninggatan och från S.t Jörgens plats.

Chris Bergström

Carl Ingelsson

Bernhard Ingelsson

Henry Dunker

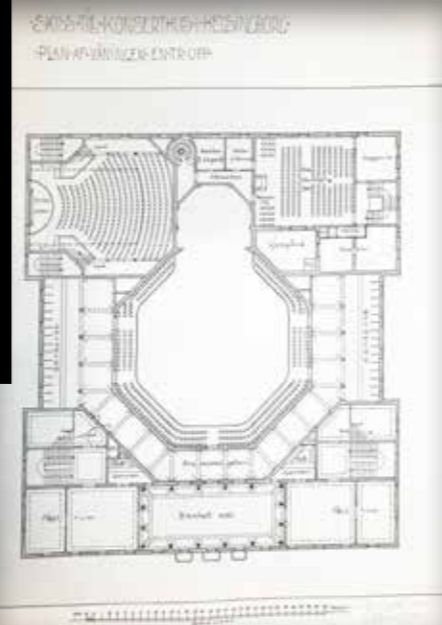
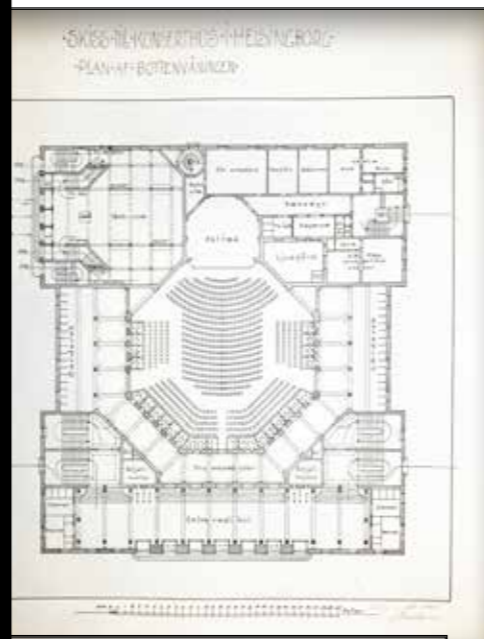

Erik Banck

Dessa tre herrar var donatorerna, de som gjorde det möjligt att bygga Konserthuset. *Henry Dunker* är stadens störste donator genom tiderna, då han som industriman skapade sig en förmögenhet, vid sin död ansågs han vara Sveriges rikaste person. Avkastningen i Dunkerstiftelsen har finansierat Stadsteatern, Dunkers kulturhus, Kulturmagasinet, en läktare på Olympia bland annat.

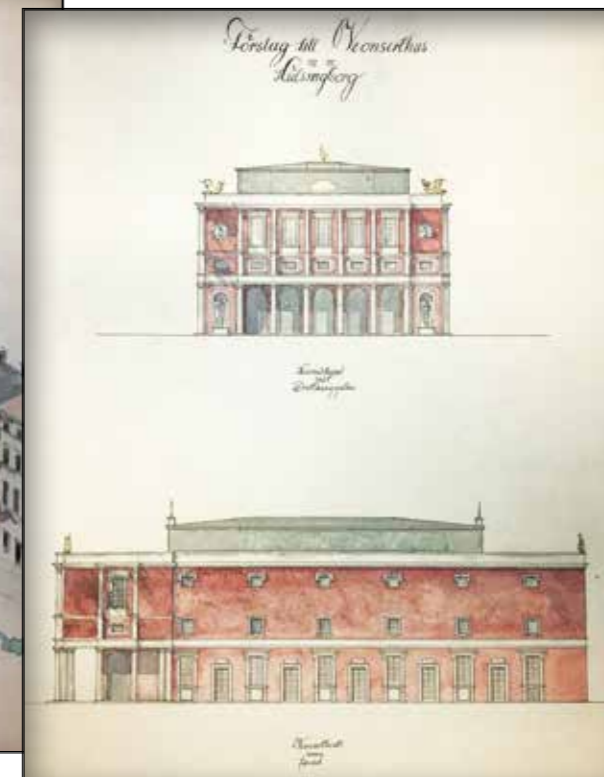
Bernhard Ingelsson var konsul, skeppsredare, hans rederi Transmarin utvecklades till ett av Sveriges största rederier. Han satt också i stadsfullmäktige och i olika företags- och föreningsstyrelser.

Nils Banck övertog framgångsrikt sin fars rederi och blev även en stor donator till bl a Mariagården och Banckska barnsjukhuset. Även i några av husen i Norra hamnen finns lägenheter för ekonomiskt behövande genom familjen Erik Bancks stiftelse.

Ovan och till vänster ännu ett förslag från 1920 av A. Arvidsson, som har stora likheter med hans andra förslag. Byggnaden med en stor, fin kupol, ritningarna från ett par av våningsplanen visar parkett på både stora och lilla scenen. Det fanns även en föreläsningssal.

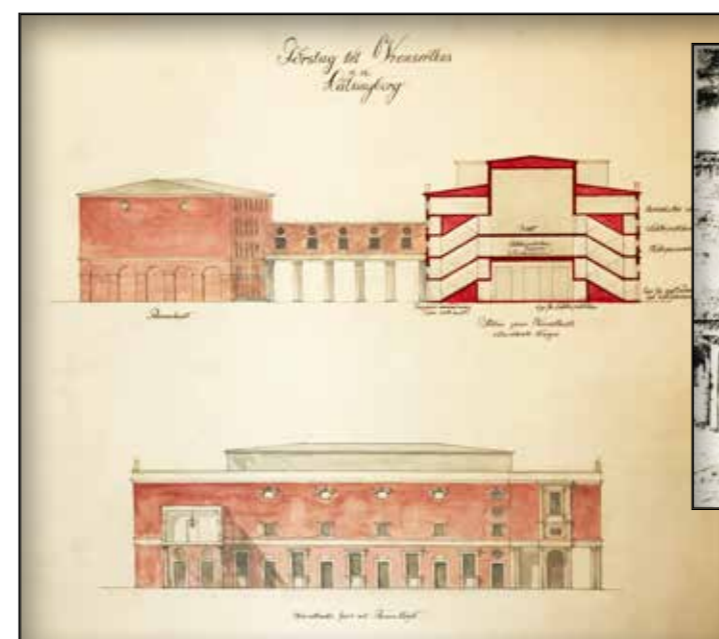
Ytterligare ett förslag, framifrån och från sidan. Ingen uppgift om arkitekt.

Detta förslag med tema "Musik" ser lite olika ut på olika bilder., förmodligen olika variationer. Det är ritat av Ragnar Östberg, arkitekten som bland annat ritat Stockholms stadshus och krematoriet i Helsingborg. I den övre bilden till vänster skulle hela S:t Jörgens plats och en liten del av Öresundsparken involveras i en pampig helhet. Även den stora byggnaden som ligger där Stadsteatern ligger idag har samma stil.

På den nedre bilden till höger ser det ut som taget från Florens, Uffizierna och Ponte Vecchio. Men det finns en byggnad mer än på de andra ritningarna. Det är ett litet torg i mitten som skulle heta Brunnstorget, den andra byggnaden skulle heta Brunnshuset med en pelararkad som länkar samman byggnaderna.

I flera av denna artikels förslag skulle man faktiskt kunna tycka att det nog kunde ha blivit väldigt häftigt om de hade gått segrande ur striden. Det hade i alla fall blivit väldigt annorlunda än idag. Men det var ett förslag i tiden som vann, och där låg Helsingborg i framkant. Men det var också beroende av generösa donatorer, och det var så det ofta var förr. Henry Dunker har betalt mycket i Helsingborg. Så på ett sätt var det en lyckad blandning av det gamla och det nya. Att stå med ett ben i det gamla medan man bygger det nya kanske inte är så dumt.

Källor: Helsingborgs stadsarkiv, Länsstyrelsen, Helsingborgs biografier

Lyssna på artikeln här

På följande uppslag ser du ett urval av Konserthusets affischer från starten till 70-tal.

Stora internationella Brottnings-tävlingar

År: 1933 - 34

Deltagare blir de mest representativa brottarna från Malmö, Köpenhamn, Landskrona och Helsingborg. De olika deltagarna tävlar i olika åldrar. De som vinner får förtäring och andra sporter utöver.

LILI Gyenes
Ungerska Zigenarflickor

18-årigens första och enda zigenar-dam-orkester utsålda hus och jaffesuccé överallt!

20

Konsertthuset
MÅNDAGEN DEN 18 SEPT. KL. 7.15 och 9.15 e. m.

Populära priser! Biljetter från 3,- till 30,- kr.

Mode-uppvimning i Konsertthuset
(Stora salen.)

Torsd. den 19 okt. kl. 7 em.

Ente-biljetter säljas i vår kassa å 1.25 var. (Inkl. kaffe eller the couplet.)
Event. restorande biljetter i konsertthuset kassa från torsd. kl. 5 em.

ARBETE BRÖD

Åt svenskarna
Nationalsocialisternas ledare
Birger Furugård
ledar
Konsertthuset

Måndagen den 15 Maj 1933. kl. 7.30 em.

Marxism och Högerfront
NATIONELL FOLKPOLITIK

VÅR KAMP.

Ett Sundare Levnadssätt

Waerlandklubbens Hälsokampanj den 4-10 sept. 1950

Måndagen den 4 sept. Under fru Elsa Stuges, Sköns, verkanda ledning startar vi en vegetarisk matlagningsskole för alla intresserade. Inskrivning till 10,- kr.

Tisdagen den 5 sept. Waerlandklubbens hälsokostutställning i Konsertthuset FOAJE öppnar kl. 10.00 av fru Ebba Waerland. Program: 1. Vegetarisk matlagning. 2. Hälsokostutställning. 3. Frukost. Melancholiska såla kl. 11.30. Inskrivning till 10,- kr.

Frederagen den 6 sept. Fru Elsa Stuge sällas kl. 11.30 i Mads föreläsning om vegetarisk matlagning. Modern mat - kontakt med vattenloppen. Lästid 9-11.

Söndagen den 10 sept. Aldrig mera sjuk. Med denna titel på sin föreläsning tar fru WAERLAND kl. 10.00 i Konsertthuset. Inskrivning till 10,- kr.

Kl. 11.00 inbjudas allmänheten till en stor väkostmiddag i Fru Elsa Stuges kök. Inskrivning till 10,- kr.

UJARDA
LUNDENSJUKT STUDENTSPEX.

Konsertthuset
Fredag 10, lördag 11 mars kl. 20

År: 1950 -51

KONSERTTHUSET
Premiär: Måndagen 9 jan. kl. 19.30
Fredagen 12, lördagen 13, söndagen 14 kl. 19.30

Filmföreläsning
MED **HIF** TILL
EJARRAX ÖSTERY

HUGO WALLINS
vackra, intressanta och roande film om HIF-turnén

LFANG

BILJETTPRISER kr. 3,- och 2,- jämte garderobskavgift
Föreläsning i HD-Centralen h.s.m. lördagen den 5 januari

Alla måste se denna unika rese- och fotobildfilm!

KONSERTTHUSET
Lördagen den 4 mars kl. 19.30

Helsingborgs Revyn
1950

Barbro Kolberg, Gerli Gilde, Sören Asplund, Ove Flodin, Gunnar Friman, EMIL WIGGENSEN

"Köpenhamns-Baletten"

Gäster: Skånska revyns tidigare medlemmar
ALEX ZANDER och ELLEN LÖJMAR
från den tidigare revyn
MARIA STELLA

Förköp lördag u. fredag i Konsertthuset kl. 12-15
Speldagen kl. 12-15 och efter kl. 17.30

ALLMÄNNA SKÅNSKA TRÄDCÅRDS-UTSTÄLLNINGEN
I HÄLSINGBORG
5.-8. OKTOBER 1934

NATT-CABARET KONSERTTHUSET
Lördagen den 17 okt. kl. 11 em.

Revyn

År: 1936 - 37

Konsertthuset, Helsingborg
Måndagen den 10 maj kl. 8 e. m.

För första gången i Sverige direkt från Westpointen, Berlin

Konsert
Mexicana-Ladies
Konsert

Radio-Kelthour, Amerika
Tyskland

År: 1936 - 37

KONSERTTHUSET
Lördagen den 30 januari kl. 11 em.

REVV-NATTINÉ
Jätte-Amatörtävlan!

Allmän rösträtt! • Publikens dömer!

Deltagare: fr. Berit Skåder, Augustia Östergrens, Ingrid och Eva och Erik Wäpner fr. Åhus, Sören och Yvonne, Hilda Knippenberg! • Fenomenale stjärnor! • Genastiga körer!

Den utvalda tävliga skolan
År: 1936 - 37

KONSERTTHUSET - Helsingborg
Onsdagen den 7 oktober kl. 20

Enda konserten av de världsberömda
WIENER SÄNGER KNABEN

Den utvalda gosskåren som utövar Adrus därför ut den ständigt förnyas...

"Från gamla Wien"

KONSERTAVDELNING

År: 1936 - 37

Konsertthuset
Måndagen den 14 okt. kl. 19.30
Lördagen den 17 okt. kl. 19.30
Söndagen den 18 okt. kl. 19.30

TRUXA

Mannen som förbluffat Europa
med sin stora magiska show

...den fenomenale tankeläsaren

BILJETTER 4-4.50-2,-

KONSERTTHUSET
Tisdagen 21 mars kl. 19.30

Överallt utsålda hus!

Paradisfågeln och Huvudjägarens land

med FORSKNINGSRESANDEN
Sten Bergman

Föreläsning med bilder

År: 1936 - 37

KONSERTTHUSET
Lördagen den 28 oktober kl. 19.30
Lördagen den 27 oktober kl. 19.30
Söndagen den 28 oktober kl. 19.30

Res med till YOKOHAMA

Hugo Wallins
nya vackra intressanta och aktuella färgfilm

FILMFÖRELÄSNING med H. KYLBERG

År: 1936 - 37

ARE WAERLAND
föreläser i KONSERTTHUSET, Helsingborg
Tisdagen den 6 april kl. 8 em. över ömnet

Min väg från sjukdom till hälsa

År: 1936 - 37

KONSERTTHUSET
Lördagen den 24 april kl. 11 e. m.

STOR
NATTINÉ
till försån för
SPANIENS BARN

Sketcher
Kupletter och Schlagern
Recitation

År: 1936 - 37

KONSERTTHUSET
Torsdagen den 15 febr. kl. 8 em.

Torsdagen den 15 febr. kl. 8 em. i Helsingborgs revyn
Jenny Malm - Elsa Gilde
Marita Lewinson - Sven Erik
Åke - Ragnar Thors - Lars-Erik Linder - Tulla Månberg
Gösta Johansson - 2 Dandere
Wick - Marieke Westberg
Lördag i Helsingborg i samband med biljetter till "The glad ol' SWINGING JOHNNY" sällas ut förköp i konsertthuset och i restaurangerna till en kostnad av 10,- kr.

Stor amatörtävlan
År: 1936 - 37

Konsertthuset, Helsingborg
Ondagen d. 1 mars kl. 8 e. m.

Med H. M. Konungens tillstånd
Hovlakej Bengtsson

FILMERNAS
OM
KUNG GUSTAF

År: 1936 - 37

KONSERTTHUSET
HÄLSINGBORG
Onsdagen d. 10 okt. 1951 kl. 19.30

Neger-sångerskan
Marion J. Downs

Singer av G. F. HANDEL, R. STRAUSS m. R. samt NEGRO SPIRITUALS
Vid pianot HERBERT WESTRELL

År: 1936 - 37

MALMÖREVYN 1954

Mauritz Lewinson
Arvora Axmon
Sven-Otto Lindqvist
M. Jönberg
Ole Davids
V. Lin
Hjarnberg
Ludvig Erikson

SKÅNESKVALLER

År: 1936 - 37

KONSERTTHUSET
Lördagen den 28 okt. kl. 19.30
Lördagen den 27 okt. kl. 19.30
Söndagen den 28 okt. kl. 19.30

STADEN I SUNDEN

EXTRA
Cabareprogram

År: 1936 - 37

Gunnar Johnsons kvintett
Med världens främsta tenorsaxofonist
STAN GETZ

KONSERTTHUSET
Lördagen den 11 september kl. 19.30

NU KOMMER DEN!

Med pukor och trumpeter inrycker den mångomtalade
MILITÄR-CABARETEN RÅA-MUSEN
Å KONSERTTHUSET
Söndagen den 24 nov. 1940 kl. 2 em. utställning
Måndagen den 25 nov. kl. 8 em. utställning

År: 1936 - 37

KONSERTTHUSET
Lördagen den 18 okt. kl. 7.30 e. m.
HELAN och HALVAN

LAUREL och HARDY

År: 1936 - 37

DARDANELL revyn
VÄRDHUSET
VITA VÄSTEN

År: 1936 - 37

Konsertthuset - Helsingborg
Torsdagen den 26 och Fredagen den 27 okt. kl. 8 em.

Höge-Reinholdz Turnén
personligen Hälsokampanj 1950

RYCK I TRÅN

År: 1936 - 37

JOSEPHINE BAKER

Säsongs stora evenemang

KONSERTTHUSET
Lördagen den 11 oktober kl. 19.00

År: 1936 - 37

Kanin KLUBBEN

Mauritz Lewinson
Maud Sweden
Gunnar Lindskog
Hasse Ellis
Siv Hultman
Ulla Happach
Olle Nyong
Monica Renheden m. fl.

KONSERTTHUSET
Lördagen den 5 febr. kl. 19.30

År: 1936 - 37

HANSSON & KARLSSON

EXTRA! THE GONKS

KONSERTTHUSET
Lördagen den 5 oktober kl. 19.30

År: 1936 - 37

SWEET

KONSERTTHUSET
Lördagen den 5 oktober kl. 19.30

År: 1936 - 37

Konstigt

Jacob Argelius

Ja du, vad är egentligen konst? Varför håller alla kulturer på med det (utom möjligen yoghurtkulturer)? Jag skulle satsa pengar på att alla vuxna människor har yttrat frasen "Det där är inte konst!"; men hur många skulle kunna definiera konst på ett sätt som andra håller med om? Jag ska i denna artikel ta på mig denna hjältemodiga uppgift och rädda konst från dem som vill förgöra den eller korrumpöra den.

För att veta vad något är, måste man veta vad dess syfte är. "Om allt du har är en hammare kommer allt att se ut som en spik" och om du inte vet vad man använder en hammare till så ser det bara ut som en lång bit trä med en metallbit på ena änden. Hur skulle du beskriva ett hjärta om du inte visste vad dess syfte var? En stor muskel med kammare? Ett rött organ? Om du inte vet vad syftet med konst är så vet du inte vad konst är.

Jag har hört flera försök att definiera konst. Förklaringarna som säger emot sig själva kan man kasta ut direkt. Sen kastar vi ut alla definitioner som inte rymmer Hamlet, Mona Lisa, eller Dies Ire. Efter det måste vi ignorera alla tolkningar som anser att min fingermålning på mammas kyl för 20 år sedan är konst. Vad har vi kvar efter det?

"Ett skapat verk som görs med sådan färdighet att skaparens hand kan ses i verket."

"En manifestation av skaparens djupa värderingar i ett försök att replikera dessa värderingar i andra."

När jag började skriva denna artikel tänkte jag att konst är att berätta om universella sanningar genom påhittade lögn. Men konst är inte lögn; konst är att leka med idéer. Alla däggdjur leker. Varför leker vargar och kaniner? För att förbereda sig för livet. Lekar som alla kan, tafatt (pjätt) och kurragömma, är övningar som djur gör för träna sig själva till att bli vargar som inte svälter och kaniner som inte blir ättna.

På samma sätt "lekar" vuxna genom konst. Genom att se "lögnen" om en kvinna som slösade sin skönhet på ytlig uppmärksamhet istället för att hitta partnern hon saknar som vuxen kan du som publik till tavlan/pjäsen/låten empatisera med och kontextualisera till "sanningen" i ditt eget liv. Hur ser mitt liv ut efter år 40 utan familj?

Vargar leker "jakt" långt innan de faktiskt jagar kaniner, precis som boxare som tränar många gånger längre än de slåss; 10 000 timmar träning för 10 minuter i ringen. Du vill inte gå in i ringen oförberedd och du vill inte nå viktiga punkter i ditt liv utan träning. Om du aldrig har lekt med idén om frestelse och aldrig sett konst om integritet, hur skulle du hantera ett korrumpert erbjudande? Om du har tränat på integritet i 10 000 timmar genom film och spel, kan du då stiga upp i ringen och fånga kaninen?

Lyssna på artikeln här

Adams skapelse av Michelangelo

På 1900-talet fick vi två nya medier att leka med, film och digitala spel. Båda började som kuriosita och underhållning men när folk började bemästra dem så blev de snabbt de populäraste formerna att manifesteras värderingar. Få idag skulle säga att film inte kan vara konst, men ännu färre skulle säga att all film är konst. Bröderna Lumières första klipp var inte konst, Pong var inte konst. I detta nummer av Exo har du kunnat läsa om Helsingborgs biografier på sida 12 och framåt.

I slutet av 1900-talet introducerades dock den postmoderna tolkningen på konst. Postmodernism ratar idén om en objektiv verklighet, sanning, etik, moral, rationalitet, och konst. I en postmodern tolkning är konst en spegel, aldrig en sjö. Om inga universella värderingar eller universell estetik finns, så finns ingen konst. Om män aldrig kan förstå kvinnor och Européer aldrig kan förstå Asiater, så finns ingen konst. Om all konst är subjektiv finns det inget gemensamt mellan människor att lära varandra. Farligare än detta är "alla är konstnärer". Skitsnack. Alla är inte fysiker, alla är inte brandmän, alla är inte konstnärer. Barn ritar teckningar men de är inte konstnärer. Vargvalpen fångar inte kaniner, den behöver träning.

Konst måste vara underhållande att insupa, precis som denna artikel. Ingen kommer att uppskatta eller få värde ur din sång om de inte orkar/vill/kan lyssna igenom den, och ingen kommer att komma ihåg min artikel om de inte gillade att läsa den (viste du att majoriteten av universitetsuppsatser inom humaniora aldrig citeras?).

Konst är filosofi för alla. Alla kan inte få ut något av Kant men alla kan bli inspirerade av Shakespeare. Om du vill uppfostra goda barn är det bättre att läsa sagor än att läxa upp dem om Universellt Fördragbart Beteende. Empati kan byggas genom historier. Jag kan aldrig bli en Viktoriansk kvinna men jag kan läsa om hennes värld skriven av Jane Eyre genom hennes ögon. Det finns sanning i historier som jag aldrig kommer att få genom vardagskonversationer eller dokumentärer. Jag skulle kunna stå i timmar och dela ut detaljerade skrifter om epistemologi som inte fäster sig i sinnet lika mycket som en bra analogi. En bild säger mer än tusen ord.

Konst är det som skiljer oss från djur, människor kan inte vara djur, bara omänskliga; och det mänskligaste som finns är att leka med konst.

"Detta är ingen pipa" av René Magritte

Varierande vetande...

Inkaindianerna tuggade kokablad för att minska hungerkänslor och för att de innehåller viktiga mineraler och vitaminer.

Potatisen var så viktig i inkafolkets rike att man uppfann en metod att konservera den genom frystorkning.

Inkaindianerna kunde ge blodtransfusioner 400-500 år innan man lärde sig det i Europa.

Postväsendet var väl organiserat bland inkaindianerna. Springande kurirer kunde föra fram ett meddelande 25 mil på ett dygn.

Kvinnan har i västerlandet varit förtryckt i tusentals år. Med tanke på nedanstående utsagor av ofta "framstående" män är det kanske inte konstigt att det ser ut som det gör i världen idag. Och detta är bara ett litet axplock!

Martin Luther

Aristoteles

Antikens tänkare hade dåliga kunskaper om hur den mänskliga fortplantningen fungerade. Aristoteles ansåg att män var bättre och gudomligare än kvinnor. Han menade att det bara var mannen som fortplantade sig. Kvinnans enda uppgift var att ställa upp som ett "förvaringsrum" för fostret.

Kyrkofadern Martin Luther sa: Om en kvinna är trött av ständiga barnsängar och till slut dör i en, är det ingenting att göra åt det. Låt henne bara dö. Hon är i världen för att föda barn.

Den tyske filosofen Schopenhauer hävdade på 1800-talet att kvinnor inte borde få vittna inför domstol eftersom de saknade sinne för rättvisa.

Den japanske ministerpresidenten Sato som fick Nobels fredspris 1974 skröt ofta för journalister att hustrun fick stryk.

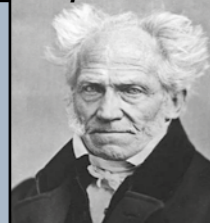
Filosofen Rousseau ansåg att kvinnans hela uppfostran skulle gå ut på att göra livet så behagligt som möjligt för mannen.

När ogifta kvinnor blev myndiga 1858 sa motståndarna: "En sjelfstendig Quinna är ett oting. Ty hon är icke man, men icke heller quinna, utan något midt emellan".

På frågan om kvinnans ställning i Black Power-rörelsen svarade ledaren Charmichael: "Nederst och på rygg."

1984 avslag delstatsparlamentet i Oklahoma, USA, jämställdhet mellan könen med argumentet att ett erkännande av jämställdhet leder till könsbyten och allmän upplösning av moralen.

Schopenhauer

Sato

Charmichael

OKLAHOMA

Den holländske konstnären Vincent van Gogh gjorde 800 målningar och 700 teckningar fram till sin död vid 37 års ålder. Men han lyckades bara sälja en enda målning.

Vincent van Gogh

Henri Matisse's målning Le Bateau hängde upp och ner under 47 dagar 1961 på New York moderna museum. 116 000 personer hade passerat tavlan innan misstaget upptäcktes.

Zorn var 60 år när han dog. Han efterlämnade cirka 4,5 miljoner kronor, vilket var en enorm summa pengar under denna tid. Dessa donerade han till svenska staten och Svenska Akademien.

En av världens största målningar är den amerikanska tavlan Slaget vid Gettysburg från 1883. Det är en s k cyklorama, en 360 graders målning som målades av Paul Philippoteaux och 5 medhjälpare på ett och ett halvt år. Målningen blev till slut 115 meter lång och 13 meter hög och väger mer ca 6 ton. Den färdiga målningen innehöll också riktiga stenmurar, staket och träd. Det var dåtidens IMAX.

Geniet och mångsysslaren Leonardo da Vinci var en stor "klottrare". Hela tiden gjorde han anteckningar om olika saker. Leonardo, som var vänsterhänt, gjorde alltid sina anteckningar i spegelskrift. Ingen vet varför han gjorde det, men kanske berodde det på att han var rädd för att hans idéer skulle bli stulna.

Johann Sebastian Bach var en oerhört produktiv tonsättare. När han dog 1750, 65 år gammal, hade han skrivit över 800 musikstycken med sin gåspenna.

Lyssna på artikeln här

Chris Bergström

Michael Jensen

Källor: 3000 otroliga fakta
Bilder: Wikimedia commons

Dataspel för DUMMIES

Spelmarknaden är en gigantisk marknad som förra året omsatte 152 miljarder dollar, mer än både film- och musikindustrin tillsammans. Men trots att miljoner och åter miljoner människor i alla åldrar spelar tv-spel så finns det många som aldrig ens har närmat sig ett tv-spel. Många av dessa kanske undrar "Vad är det som är så roligt med spel? Hur funkade det egentligen?" Det är för er den här artikeln är skriven! Jag har tagit Skyrim som exempel, ett tv och data-spel som släpptes för första gången 11 november 2011, för att förklara hur man spelar ett tv-spel och vad det går ut på.

Tv-spel är som film och böcker ett underhållningsformat. Och det finns för alla åldrar och syften, men till största delen handlar det om underhållningsspel. Till skillnad ifrån just film och böcker har man dock "kontroll" över världen som spelet utspelar sig i.

Skyrim är ett action-adventure RPG (role playing game). På svenska heter det ett aktion- och äventyrsrollspel. Detta definieras av att det är väldigt mycket action i spelet, ungefär som i en actionfilm som Indiana Jones eller Terminator, och att man utforskar en rik och intressant värld, som ett äventyr. Rollspel inom tv-spelsvärlden brukar definieras av att det är en stor och detaljrik berättelse som spelaren får uppleva genom spelets gång, som en dramafilm/bok.

Man brukar oftast dela in en recension av ett tv- och data-spel i tre kategorier: *Story*, alltså berättelsen, *Gameplay*, hur kvaliteten på spelets "spelande" är, och *Grafik*, hur snyggt/fult spelet är för ögonen, tänk er hur realistiskt en animerad film ser ut fast ett spel.

SKYRIM Story

Berättelsen i Skyrim lyder så här... Du är en fånge av ett okänt skäl som ska avrättas tillsammans med ett antal rebeller och deras ledare. Världen som spelet utspelar sig i, Skyrim (ironiskt nog), lider av ett inbördeskrig mellan imperiet, som regerar världen Tamriel (Skyrim är en del av Tamriel) och rebeller som känner att deras kultur hotas av imperiet efter ett stort krig mellan just imperiet och en annan fraktion som styrs av alver. Kriget avslutades med ett fredsavtal mellan de två fraktionerna där de förbjuder dyrkandet av en gud som folket i Skyrim tycker är deras förfäder. De som då gick till aktion mot imperiet efter det här fredsavtalet kallas "Stormcloaks", alltså rebeller.

Tillbaka till avrättningen... Just som du (spelaren) ska bli avrättad dyker det upp en drake, en art man sen länge trott vara utdöd, och förstör avrättningsprocessen. Detta gör det möjligt för dig, och ledaren till rebellerna, att fly. Inbördeskriget i Skyrim fortsätter på så sätt och du, som praktiskt sett frikänd fånge, ger dig ut på ett äventyr för att ta reda på varför drakarna har kommit tillbaka, samt för att försöka få slut på kriget, en börda väldigt tung och svår men ändå genomförbar av en sann hjälte. Som sagt, en stor och detaljrik berättelse.

Läs även i "Mixat" om de mest sålda spelen i världen

Bilder: Creative commons

Lyssna på artikeln här

Michael Jensen

SKYRIM Gameplay

Nu ska jag prata om spelets Gameplay, alltså hur spelet "spelas". För att hålla det förstäligt ska jag kortfattat berätta vad spelet går ut på. Man kan välja att spela spelet ifrån ett tredjepersons perspektiv, det vill säga kameran (synvinkeln) finns bakom ens karaktär, tänk er som en film när man filmar skådespelarna. Eller med ett förstapersonsperspektiv som uppfattas och spelas genom ögonen på spelaren, som vi själva ser världen.

Man utforskar den stora och detaljrika världen, hjälper människor på vägen, och upptäcker nya och gamla saker som kan både hjälpa och hindra en på ens äventyr. Allt som man använder sina färdigheter på blir man allt bättre på. Det kan vara karaktärens svärdegenskaper, magianvändandet, utrustningen man bär, ens förmåga att skapa ting mm. Om man t.ex. använder svärd väldigt mycket gör man mer skada med det, man får det lättare att försvara sig. Om man smider mycket blir man bättre på det och får möjlighet att skapa mer saker, såsom vapen, rustningar och liknande föremål. Med andra ord: Det man gör blir man bättre på!

Som jag sa så hjälper man människor på vägen också. De kanske har bekymmer som behöver lösas, uppdrag att utföra som man hjälper till med, och andra ting. Ett exempel:

Det finns en man som äger en gruva i ett område som till mesta del ägs av en mäktig familj. Familjen vill ta kontroll över mannens gruva så de iscensätter ett anfall på gruvan och skickar sedan ut sina män till gruvan för att säkerställa att den är "säker".

Som spelare får man nu valet att antingen hjälpa mannen att få tillbaka sin gruva eller få honom att sälja gruvan till familjen (vilket familjen vill) och på så sätt behaga den mäktiga familjen. Sådana här uppdrag och små berättelser finns det massor av i spelet och på så sätt har man alltid något att göra. Det tar aldrig slut, på gott och ont.

SKYRIM Grafik

Utseendet på spelet, det vill säga grafiken då? Spelet ser hyfsat ut och duger för ett spel som det här är. Man kan föreställa sig att världen man utforskar kan finnas på riktigt och grafiken, utseendet, hjälper till med det här. Man får dock tänka på att spelet släpptes för första gången 2011, och idag är det 2020. Vi vet alla att teknologin från 2011 till idag har utvecklats ofattbart mycket, och det gäller även grafiken för spel då och nu. Spelet såg alltså bra ut när det släpptes men idag håller det inte samma standard. Min åsikt är att grafiken är det minst viktigaste i ett spel, men utseendet på spelet passar och är, till viss del, behagligt.

Det finns negativa delar med spelet också... Spelet har många "buggar" i sig, det vill säga fel som inte ska uppstå i vanliga fall. Man t.ex. fastnar i terrängen och är tvungen att börja om ifrån en tidigare punkt, ett uppdrag "fastnar" och man kan inte slutföra det, eller animationerna (rörelserna av karaktärerna) är ibland konstiga eller felaktiga.

Skyrim är ett spel som nästan alla av min generation och framåt som spelar tv- och dataspel känner till. Det har berikat vårt liv med en fantastisk värld och berättelse som vi kan uppleva när som helst, om och om igen, och varje gång känns det som om det händer något nytt, även nästan 10 år efter att spelet släppts. Men trots detta kan man inte bortse ifrån de fel spelet har, tyvärr.

Är det ett bra spel som man troligtvis kommer spela även 10 år fram ifrån idag? Ja, absolut.

The Elder Scrolls V SKYRIM

Världens mesta leksaker

Rebecca Sundgren

Året var 1959 när leksaksskaparen Ruth Handler, som då jobbade som affärssekreterare och marknadsförare på ett leksaksföretag (Mattel) hon hade med sin make, skapade en docka. Hon fick sin idé då hennes dotter Barbara hellre lekte med klippdockor än med vanliga dockor. Inspirationen fick hon av en tysktillverkad docka som hette Lilli och som hon köpte i en schweizisk butik 1956. Lilli var baserad på en sexuellt frispråkig/vågad tecknad serie för vuxna. Leksaken Lilli kunde köpas i pubbarer och i tobaksbutiker som skämtdocka. Mattel köpte rättigheterna till Lilli 1964 och stoppade tillverkningen av den konkurrerande dockan.

Så till skillnad mot alla andra dockor så skapade Ruth en docka som såg ut som en ung kvinna. Dockan tillverkades i plastmaterial och döptes till Barbara Millicent Roberts och fick smeknamnet Barbie, som den är känd som världen över. Barbie är världens största leksaksprodukt, det säljs 58 miljoner dockor årligen, och den skapades med syftet mode och skönhetsvård. Man kan köpa mycket tillbehör som kläder, skor, hus, djur mm. Hon har tre systrar, pojkvän (Ken) och vänner. Barbie finns även i tidningar och filmer.

På 1970-talet förbjöds dockan i Sverige på förskolor då man menade att dockans smala kropp gav fel signaler till barn, och kan driva ungdomar till anorexi och andra ätstörningar. Företagets menade att kroppsformen aldrig varit menad att vara realistisk. Från 1959 till idag har dockans utseende förändrats, man vill att dockan ska följa med i tiden, och det är nog en av orsakerna till att den är så populär. De senaste åren har efterfrågan på varianter på barbie dockan kommit, vilket lett till nya modeller; att dockan till exempel har mörk hudfärg eller är rullstolsburen, även kroppsformen på dockorna varierar.

Barbie dockan är idag ett stort samlarobjekt. För några år sedan såldes en barbie docka på auktion för ungefär 100 000:-.

Lyssna på artikeln här

Källa: Wikipedia
Bilder: Creative common

Bilder: Erik Gustafsson

Ordspråk på vägen

Varför är propaganda så mycket framgångsrikare när den hetsar till hat än när den försöker framkalla positiva känslor?

Bertrand Russell

Folkets stora massa faller lättare offer för en stor lögn än för en liten.

Adolf Hitler

Propagandamakarens avsikt är att få några människor att glömma att vissa andra människor är mänskliga.

Aldous Huxley

